

# Lezsák Sándor múltjáról és máról

— Mennyire távolodott el Lakitelektől az, ami ma van az országban?  
— kérdeztük Lezsák Sándort.  
— Tisztázzuk: nem Lakiteleki Köztársaságot akartunk, hanem Magyar Köztársaságot. Nem kell túlértékelni tehát a lakiteleki találkozót. Az ott egy folyamat része volt. Valószínű, hogy bizonyos szempontból meghatározó, fölgyorsító része. De utána nem lehet számon kérni rajta mindent. 1987-ben igenis egységes volt a sátor nagy része a Kádár-rendszerrel szemben. Közben azonban eltűnt a rendszer és nyilvánvaló módon megjelentek más ellentétek. A cél ugyanaz maradt, hiszen ki az, aki tagadná, hogy egy szabad, független, jókedvű Magyarországot akar? De, hogy ezt így tegyük-e vagy úgy — nos, ezért jöttek létre a pártok. Nem értem igazán a kérdést.

— Úgy is meg lehetne közelíteni: négy évvel a lakiteleki tanácskozás után mennyire látszik jelentősnek az, ami ott történt?

— Az 1987-es találkozó szervező erővel bírt. Nemcsak egy társadalmi antológia jött ott létre, hanem a továbblépéshez szükséges erő is.

— Lezsák Sándor, az 1987-es találkozó szervezője, ma ugyanazokat hívná meg Lakitelekre?

— Ha 1987-et írnánk, akkor igen.

— És ma?

— Ma ki ellen? Akkor a Kádár-rendszer ellen volt dolgunk, de ma ki ellen? Inkább *miért!* Nem biztos, hogy ugyanazokat hívnám, sőt, biztos, hogy nem. Újabb célok újabb embereket követelnek.

— Tehát nem mindenki kapna meghívást az 1987-ben résztvettek közül?

— Lennének olyanok, akiket nem hívnék egy olyan tanácskozásra, mely 1992–93-at szerveznék meg. Elég nagy az ország, lehet sátrat állítani másutt is.

— Az a körülmény, hogy a kötet csak majdnem négy évvel a történetek után jelenik meg, nem csökkenti-e a politikai jelentőségét? Más lett volna a visszhang mondjuk a választások előtt.

— Nem akartam kampánycélra fölhasználni. Nem lett volna jó, ha a kampány forgatagában közönséges eszközzé válik.

— A könyv kiadása üzleti vállalkozás?

— Tulajdonképpen én azt hiszem, hogy a kiadó nem fizet rá, ám különösebb nyeresége sem lesz rajta, ez nem igazi üzleti vállalkozás.

B. J.